

Передплата

на «РУСЛАНА» виносить:

в Австрії:

на цілий рік . . . 10 зр. (20 кор.)
на пів року . . . 5 зр. (10 кор.)
на чверть року . . . 2 50 зр. (5 кор.)
на місяць . . . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокє число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові щодня крім неділь і руских свят о год. 6-ій пополудня. Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Дембровського (Хорунщина). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмаля. Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

По осінній сесії ради державної.

(X) По останнім засіданню посольської палати відбула слідуячого дня засіданє палата вельмож, щоби ухвалити закони предложені їй з посольської палати. Палата вельмож покористувала ся другим читанєм бюджетової провізорії, щоби висловити свої погляди про політичне положенє. Мало коли виступає палата вельмож з свого резервового становища, а лише у важних хвилях забирає голос. Як 2-го марца в адресовій розправі, так і тепер відозвали ся там поважні патріотичні накликуваня журливих о добро держави мужів. Мимо хвилевої поправки парламентарного положеня в посольській палаті не були погляди палати вельмож нав'язні рожевими надіями. Вже перший речник кн. Шенбург замітив, що недуга стала протяглою і перейшла в пересилене, так що нема часу на повільне подужанє. Член лівниці кн. Аверсперг зазначив, що наш парламентаризм дійшов до такого обниження, якого собі й подумати не можна. Але обидва з того розпізнаня недуги виснували невідповідні внесєня. Кн. Шенбург сподіває ся успіху по своїм оптимістичнім відклику до єдности в посольській палаті, а кн. Аверсперг захвалював Шмерлінгівський централізм яко взорець для д-ра Кербера і поручив єму методу німецко-ліберальних міністерств. Кн. Аверсперг приписує причини нинішних парламентарних відносин не обструкції, лише міністерству гр. Тафого, що довів до вступленя Чехів до ради державної і тим здійснив конституцію. Сі виводи збив знаменитою промовою бувший міністер судівництва гр. Шенборн, що змаганє до розширення автономії не ослабило нашого парламентарного жита, а зменшенє тягарів вло-

жених нині на раду державну, без ослабленя єго сили і звязи, не було би шкідне. Промовляв в сій розправі також др. Кербер і пояснив свою річ виголошену 9. грудня в посольській палаті. Він висловив надію, що сей погляд в пропасть, над якою події останних літ поставили державу, зверне всіх одвічальних за конституційну управу до пильної роботи і що скінчить ся вже раз та закостенілість, яка була би грозою для держави. Сим висловив др. Кербер, що положенє політичне все ще вельми заострене і непевне, а вигляди на будучину невтішні. Лихо ще не відвернене, можна лише сподівати ся поправки, але міністер-президент не важив ся запевняти, чи можна на певно виждати такого звороту. Справедливо вказав др. Кербер на розчарованє, яке в осени наступило після весняної сесії. Др. Кербер не відняв нічого з своєї річи з 9. грудня, він лише з натиском підніс, що відклонював всякі ради, які в критичних хвилях підсували єму неконституційні способи, але чи таке відклонюванє неконституційних способів управи буде на дальше можливе, коли настануть ще критичніші часи. Др. Кербер запевняв лише, що уважає своєю задачію на сій тернистій дорозі, не допустити до тривкого спиненя добра і розвитку держави і що се спинюванє, яке проявляє ся від кількох літ, не може довше тривати, а в тім лежить вся вага теперішнього трудного і поважного положеня. З теперішних великих державних задач (австро-угорська угода, торговельні договори) не можна нічого відкладати. Дялятого вельми важною є рішуча заява міністра-президента, що правительство зовсім не думає про відрочуванє розправи над австро-угорскою угодою на осінь.

З тих отже причин набирають особливої ваги чєско-німецкі переговори, бо від-

успішного або безуспішного їх висліду буде зависіти доля ради державної і конституції. Головний орган лібералів N. fr. Presse признає великі труднощі, але вказує заразом, що й одвічальність обидкох сторін стає тим більшою, щоби сі труднощі перемогти. Небезпечність катастрофи, котрої наслідків також і в національнім згляді не можна предвидіти, нині для обидвох народностей рівно грізна.

Замітно, що німецкі людовці з альпейських країв, котрих головою є др. Дершата, старають ся наклонити своїх товаришів з Чех, щоби взяли участь в переговорах, бо в противнім случаю не могли би дальше «ангажувати ся» в чєско-німецкім спорі.

Д О П И С Ь

З Косівщини.

(Доля гуцулів на буковинськїм бої).

I. Гуцул Федір Полєк Остафій з Сергіїв, пов. Вижиця, продав другому гуцулові Циганюкови перед 3-ма роками (5. падолиста 1898) 13 1/2 фальчі поля (23 м. 1000 с.) за 700 зр. Завдатку взяв 300 зр., та що ґрунт в табулі був ще не поділений (розправа о снадцину тоді переводилась), отже Федір Полєк дав Циганюкови на забезпєку вексель на ті 300 зр. — на случай, колиб важного писєма не мож було зробити. Бракуючих до угоди 400 зр. мав Циганюк донести до 6 місяців, та Федір Полєк ждав на ті гроші півтора року, а Циганюк рівно не доносив.

Провідав о сїм Chaim Gärtner (як сам себе величає «Geschäftsmann in Putilla» — здаєсь на підставі, що такі золоті ґешфти можна лише в Путилові безкарно робити) і загулив (заманив) до себе Федора Полєка. «Продай мені», каже, «тих 13 1/2 фальчі ґрунту, щос продав Циганюкови, я тобі гаптюю (безпєчу), що той завдаток (300 зр.) пропаде». — Погодив ся нероз-

7)

ДЖЕРОЛЯМО РОВЕТТА.

НІКЧЕМНІ ТИРАНИ.

З італійської мови переклав

Данило Зарічний.

III.

— Пять лірів?... До біса!... ся місячна платня видавала ся також графині Ордолаї Портманеро грубим видатком, а вона певно не хотіла викидати в болото своїх грошей, аби «панючили ся хлопці!»

Нянька була плачена солено, тому повинна служити, мала працювати!

— Пять лірів?... Се дурничка пять лірів на місяць; але на рік, пробі! роблять шістьдесять франків; а за шістьдесять франків можна справити величаву, нову сукню, з самого шовку! Не правда, Славку?

— А вжеж... певно... шістьдесять лірів: майже десять двів моєї пенсії.

Згодом росло невдоволенє графині до няньки, ся сума пять лірів наробила в її уяві нечуваних розмірів, а Аґнешка ніколи на тільки не

працювала, аби їх заробити. Тому пані що днини більше вимагала і все більше лютила ся на бідвеньку, що вже тепер була для неї зненавидженою і держала її лише з konieczности.

Кождий хід графа Вячеслава на браму борсаржійску і всі заходи відзискати Віргівію були безуспішні.

— Радше пішла би я до пекла! — відповіла дівка овчарці.

Другі служниці (що старали ся о місце) втікали на само імя графині. Так, нещасна Портманеро, не могучи собі сама обслужити, мусіла проти волі вдовольати ся Аґнешкою, що доказувала чуда малими своїми рученятами; але все надармо, графиня говорила, що нянька лінєва, нехлюйниця, без серця і оглади, а скоро Аґнешка кривила ся і була сумна та пригломшєна, гримала на неї пані ще більше. позаяк вона подала ся.

— Боже, Боже! Кілько вже у неї було тих сільських дівчат! Нехарні, лінєві, пажерливі, придурковаті, без крихітки оглади, що надає такої окраси цілому домови; а до того всі злодійки! — Так, навіть злодійки! Доси не було ще вїмку; і вона була певна, що коли-небудь зловить Аґнешку на крадіжкї. Вона не мала серця, а як не має серця, все кінчить ся лихом! — А графиня була вже така лєха на Аґнешку, що лю-

тила ся навіть на свою приятельку з Триденту, «позаяк посилала її неокресані злісницї і до нічого нездалі!»

Зачинала ся зима, а пані гнобила Аґнешку все більше. Казала її вставати що найменше дві години перед розсвєтом, в темній хатині, студєній, глухій, а паньство ще довго спали. Перше зачинала чорнити черевки, чистити одїж розпалити огонь на теплу воду: відтак зготовити каву професорови, пані ячницю, а Розалїї булку з молоком. Лєдви граф збудив ся, мусіла побічи затопити в печі в його ґабінеті, і дути, дути, дути, щоби аж легкі пукали!... А як підносила ся графиня, бічи також до неї чесати, мити, убирати, вкїнци убирати і мити Розалїю, а се кінчило ся все траґічно. Відтак треба було порати ся в сьвітлицях; чистити, принєсти води, принєсти дров з крामниці аж на третій поверх великої камяниці, під св. Анастазією. Крім того мусіла гладити білє, латати, варити обід, мити тарїлки, а вкїнци вечером, як вже Аґнешка падала з утоми, мусіла ще йти на прохід по Веронї, то сюди то туди по площі брарійській випружена, обтяжена малою графинєю на руках, що по своїому тягарі обїцала дорівнати матери! А до того все трохи голодна, все з панєю при бої, що дала їй неодоного штовхана в голову.

З Аґнешки не було вже і половини тої, що

COLOSSEUM Ernesta Thorna.
у Львові, в пасажи „ГЕРМАНА“ ул. Сонішна
Небувала, сензаційна програма!
від 16. до 31. грудня 1901.

При співучасті військової музики 80. н. п.
1) 15 медведів, 4 пси, 1 кінь. Найбільша тресура світа. 2) Дружина Hadji, Mohamed, 6 Арабів в невидимих продукціях. 3) Орлеанська Дівця, найгарніший і найбільший образ (триває 15 минут) американського бюскопу. 4) Brothers Ceado, американські гімнастики на рухомій драбині. 5) Орхестра і режисамограф. 6) Lerette зі своїм «мармурним псом Бев», плястичні постаті. 7) Maryvan Dyk, американська артистка в стріляно. 8) The two Paulis, шпортовий акт на площі Lawn-Tennis. 9) Les Denvells, інструментальні віртуози. 10) Iza Fanchon, субретка.
Що дня о 8. год. вечером велике представлення. В неділю і свята два представлення. Що п'ятниці High-Life представлення. Білети вчасніше можна замовляти і набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. у Львові.

Дешевим і гарним дарунком
при всяких нагодах,
яко гарна прикраса комнат і
Картини: Верещагіна, Шевченко в до-
вині і Сластьона, Шевченкова
могила.
Можна дістати через адміністрацію „Руслана“
з пересилкою за 1 кор. 60 сот.

„ТОВАРИШ“
ілюстрований календар
на 1902. рік.
Ціна 1 кор. без пересилки поштової; з пересилкою о 10 сот. більше.
Замовляти у Сени Герука у Львові, площа Дембровського ч 1.

Вийшли ліричні поезії
Василя Пачовського.
Книжка перша
під заг.

Розсипані перли
9 аркушів друку малої 8-ки на веліновім папері.
Ціна брош. 1 кор. 60 сот.
оправ. 2 кор.
З пересилкою о 50 сот. більше за реком. посылки. Дістати можна в обох руских книгарнях у Львові. — Найскорше наступить висилка, як гроші прийдуть на адресу: Володимир Старосольський у Львові, ул. Личаківська ч. 27.

— РІК ЗАСНОВАННЯ 1892. —

Товариство взаїмних обезпечень
„ДНІСТЕР“
Львів, ринок ч. 10. (дім «Просвіти»).

одиноке руске товариство асекураційне, обезпече будинки і всі предмети движимі против огневих шід.

«Дністер» припоручили Преосвящ. Ординаріати Всєч. Духовенству і вірним всіх трех Епархій.

Фонди гаранційні «Дністра» з днем 31. грудня 1900.

Фонд резервовий	311.540 кор. 11 сот.	равом 520.406 кор. 65. сот.
Резерва премій	171.942 " "	
Резерва спеціальна	6.000 " "	
Фонд емеритальний	30.924 " 54 "	

Тарифи «Дністра» умірновані. Надвизка річна розділяє ся між членів в формі звороту. За рік 1900 дістають члени 8% звороту з премій.

«Дністер» виплатив до 31. грудня 1900 відшкодовань 2.120.834 кор. Шкоди зливають ся безпробовочно в присутності Делегата і 2 членів.

Поліси «Дністра» приймають при позичках гіпотечних: Банк кравий і Каса ощадности у Львові, Коломиї, Самборі, Долині, Снятині, Городецьці, Тереховцях, Загірцях, Городку і Богородчанях.

НА ЖИТЕ треба обезпечити ся тільки через «Дністер» в Товаристві взаїмн. обезпеч. в Кракові; в таких обезпечень через «Дністер» іде часть провізії на рускі публичні добродійні цілі; поліси і квитки видає Краківське Товариство рускі.

«Дністер» пошукує спосібних агентів, особливо селян господарів в окрестностях, де ще нема близько агенцій «Дністра». Агенти заробили вже 274.964 кор. провізії.
Зголошеня о агенції треба вносити до Дирекції у Львові.

Селяне! убігайте ся тільки о агенції «Дністра».

На жите обезпечайте ся тільки через «Дністер».

Від огню обезпечайте ся тільки в «Дністрі».

Всілякі
КУПОНИ
вильосовані
цінні папери
вишачує без потручення
провізії або коштів
Контора виміни
п. к. упр. гал. акц.
БАНКУ
Гіпотечного.

Розклад поїздів залізничних обовязуючий від 1-го мая 1901.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейского).

Поїзд		Поїзд			
посп. особ.	до Львова	посп. особ.	зі Львова		
приходить о годині		відходить о годині			
1-35	6-10	з Кракова, Берлина, Варшави, Відня	6-25	до Станиславова, Підвисокого, Потутор	
	6-20	з Чернівців (Іцкан, Галіц.) Гусятина	6-30	до Підволочиск (Київ) Бродів дв. головний	
	6-46	з Брухович, шод. від 16. мая до 15. вер. вк.	6-43	дв. Підзамче	
	7-45	з Янова	6-35	до Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава	
	7-40	з Тернопольа, Бродів на дв. Підзамче	8-30	8-40	
	8-00	на дв. головний	2-55	до Кракова (Відня, Варшави), Берлина	
	8-10	з Лавочного (Пешту) Калуша, Сянока	9-00	до Сколього, до Лавочного (1. лип. до 15. вер)	
	8-15	з Сокала, Рави рускої	9-15	до Янова	
	8-50	з Кракова, Відня, Варшави, Пешту, Берлина	9-25	до Підволочиск, Бродів, Гусятина дв. Підз	
	11-45	з Рятнова, Любачова, Самбора	9-42	дв. гол.	
	11-55	зі Станиславова (Кересмезе, Потутор)	10-20	до Сокала, Белаця, Рави рускої і Любачова	
	12-55	з Янова	10-25	до Чернівців	
2-20	1-10	зі Сколього, Калуша, Хирова а з Лавочного	1-25	до Янова від 1. мая до 15. вересня в неділі і свята	
	3-14	від 1. черв. до 15. вер.	2-15	до Брухович від 16. мая до 16. вересня	
	4-40	з Брухович (16. мая до 15. вер. в нед. і св.)	3-05	в неділі і свята	
	5-11	зі Самбора, Борислава, Стрия	3-15	до Стрия, Сколього від 1. мая до 30. вер.	
	2-35	з Підволочиск (Київ) Бродів на дв. Підз.	3-15	до Янова щоденно від 16. мая до 30. вер.	
	5-35	" " на дв. голов.	3-26	до Брухович шод. від 16. мая до 15. вер.	
	5-50	з Кракова	3-30	до Яшева, Хирова, Любачова	
	5-40	з Чернівців, Іцкан			
	6-00	з Сокала, Белаця і Любачова			
	Ніч				
	8-40	7-36	з Брухович (16. мая до 15. вер. в нед. і св.)	12-45	6-10
		8-50	з Брухович від 16. мая до 15. вересня шод.	6-20	до Станиславова
9-41		з Янова від 1. мая до 15. вер. щоденно	6-30	до Кракова (Відня, Берлина, Варшави)	
9-20		з Янова (від 1. мая до 15. вер. в нед. і св.)	6-35	до Янова від 1. мая до 15. вер. т. в дні 6.	
2-31		9-50	з Кракова (Відня, Берлина), Яска, Розвадова	7-10	а від 16. вер. до 30. цвіт. 1902 щоденно
		12-15	з Чернівців, Бухарешту,	7-32	до Лавочного (Пешту) Калуша, Хирова
		10-20	з Лавочного (Пешту) Хирова, Калуша	7-52	до Тернопольа, Бродів дворець головний
		10-20	з Підволочиск (Київ), Бродів на дв. Підз.	7-32	дворець Підзамче
		10-02	" " на дв. голов.	7-25	до Сокала і Рави рускої
		3-12	з Підволочиск Ковчинець на дв. Підзамче	7-52	до Брухович (13. мая до 16. в. в нед. і св.)
		3-35	" " на дворець головний	9-30	до Янова від 1. мая до 15. вересня
				11-00	до Чернівців і Іцкан
			11-00	до Кракова, Відня, Варшави	
			11-10	до Підволочиск, Бродів дв. головний	
			11-32	дв. Підз.	
			4-15	до Кракова, Відня, Берлина, Самбора	
		4-45	до Брухович від 16. мая до 15. вер. шод.		

ЗАВІТНА: Пера нічна числять ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано.
Гас середно-європейскій різниця ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейского = 12 год. 36 мин. часу львівського. — В місті видають білети їзди: звичайні білети агенція часописий Ст. І. Соколовского в пасажи Галісман ч. 9. від 7. год. рано до 8. вечером, а білети азначенні і всякі інші, тарифи, ілюстровані провідники, розклади їзди і т. п. бюро інформаційне п. к. аєднань державних (ул. Красній ч. 3. в подвір'ю, сходи II, двері ч. 52.) в урядових годинах (8—3 а в свята 9—12).

Товариство взаїмного кредиту
„Дністер“
стоваршене зареєстроване в обмеженою порукою
Львів, ринок ч. 10. (дім «Просвіти»)
приймає вкладки до опроцентованя на 4%.
Позички уділяють ся членам за сплатою 5 1/2% і 1% додатку на кошти адміністрації, почавши від 200 корон і висше, до половини вартости гіпотек на сплату в ратах до 10 літ.
Позички над 500 корон мусять бути інтабульовані, а до 500 кор., або інтабульовані, або з порукою 2 ручителів відповідних.
Священники не посідаючі гіпотек мусять крім поруки 2 ручителів предложити полісу життєву; обезпечити ся на жите треба тільки через «Дністер» в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові.
Удїл членський вносить 50 кор. вписове 2 кор.
Членом бути може тільки член обезпечений в «Дністрі».
З днем 31. грудня 1900 стан:
число членів 1857
фонд резервовий 6919 кор. 46 сот
вплачені уділи 73087 " "
вкладки щадничі 806803 " "
уділені позички 763737 " "
касовий оборот в 1900 році 2424157 " "
Інформації до позичок уділяє Дирекція листовно або агенти Товариства взаїмних обезпечень «Дністер».